

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

PARLEMENT 17-plus

Zitting 2009-2010

Extra nummer

INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van donderdag 18 maart 2010

Debat over:

**Stemrecht en stemplicht
Jongeren en veiligheid**

Parlement voor 17-plussers donderdag 18 maart 2010

Voorzitter: Hilde Vissers

- De vergadering wordt om 10.20u. geopend

De voorzitter.- Welkom geachte parlementsleden, en opnieuw welkom jongens & meisjes.

Jullie hebben vanmorgen al een dikke verkiezingsboterham achter de kiezen. Eerst mochten jullie als mondige burgers jullie stem uitbrengen. Nu hebben jullie de eer om even de plaats in te nemen van de Brusselse parlementsleden, en net als hen een daverend debat te voeren in het halfroond.

Drie scholen zitten hier klaar, met elk hun eigen kleurtje. Ik stel jullie even aan elkaar voor:

De rode school is het Sint-Jozefscollege uit Sint-Pieters-Woluwe. Het gaat om het zesde jaar ASO.

De blauwe school is Elishout uit Anderlecht met het vijfde jaar TSO.

En de gele school is het Koninklijk Atheneum Toverfluit uit Sint-Jans-Molenbeek met het zesde jaar BSO.

Zoals jullie kunnen zien hebben we hier vooraan ook een rijtje echte politici uitgenodigd. Zij zijn allemaal verkozen in het Brussels Parlement, en maken ook deel uit van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Het gaat om Carla Dejonghe van Open Vld, Fouad Ahdar van sp.a en Paul De Ridder van NV-A.

Wat zijn de spelregels van het debat? We hebben drie grote thema's op onze politieke agenda staan: stemrecht en stemplicht, jongeren & veiligheid en jongeren & Brussel.

De bedoeling is dat vooral de jongeren zelf hierover hun ongezouten mening geven. Hoe maken we van Brussel een betere plek om te wonen? Dat is het uitgangspunt. Over al jullie voorstellen zullen we telkens ook stemmen.

Na afloop van elk onderwerp krijgen de politici de kans om op jullie ideeën te reageren.

Uiteraard staat het jullie ook vrij om ook tijdens het debat enkele prangende vragen op hen af te vuren. Ze zitten hier letterlijk en figuurlijk voor jullie klaar!

(De voorzitter geeft uitleg over de microfoons en de stemknopjes)

STEMRECHT EN STEMP LICHT

De voorzitter.- Ik stel voor dat we de spits afbijten met het eerste thema: stemrecht versus stemplicht. Eerst zou ik willen weten wie van jullie vorig jaar al heeft deelgenomen aan de verkiezingen. Waren jullie goed voorbereid?

- *Een 5-tal leerlingen steekt de hand op.*

Commentaar van de jonge parlementsleden

- Ik mocht vorig jaar inderdaad al gaan stemmen. Ik voelde mij helemaal niet goed voorbereid. Ik was te weinig geïnformeerd.
- Ook ik ben naar de stembus getrokken. Ik heb gewoon gestemd zoals mijn ouders.

De voorzitter.- Vinden jullie de stemplicht in ons land een goede zaak? Of zijn jullie eerder te vinden voor stemrecht? Is 18 jaar een geknipte leeftijd om te gaan stemmen? Of willen jullie de stemleeftijd verlagen of verhogen?

Commentaar van de jonge parlementsleden

- Stemplicht is beter vanuit democratisch oogpunt. Bij stemrecht stemt alleen wie politiek bewust. Mocht er alleen stemrecht zijn, dan zou ik toch zeker gaan stemmen.
- Ik zou zeker niet gaan stemmen bij stemrecht. Politiek interesseert mij helemaal niet.
- Mensen die niet gaan stemmen, beseffen niet hoe belangrijk politieke beslissingen zijn en welke impact ze hebben op het dagelijkse leven.
- Heel wat mensen stemmen onbewust en weten totaal niet waarover het gaat.
- Ik ben een voorstander van stemrecht, omdat heel wat mensen volslagen onbewust hun stem uitbrengen. Die blijven tenminste weg als er geen stemplicht is.
- Op je 18^e moet je toch al een eigen mening hebben. Ik zoek de standpunten op van de verschillende politieke partijen. Ik ben er bewust mee bezig.
- Op je 18^e ben je geïnteresseerd in andere zaken dan in politiek. Ik vind 18 jaar te jong om te gaan stemmen.
- Ik vind integendeel dat ook 16-jarigen moeten kunnen stemmen. Zo zou men bijvoorbeeld stemrecht kunnen invoeren vanaf 16 jaar en stemplicht op 21 jaar.
- Een vak politiek op school zou zeker nuttig zijn. Ik wil graag weten waar elke partij voor staat.

Stemmingen

- Het voorstel om stemrecht in te voeren in de plaats van stemplicht wordt **niet aangenomen** met 30 stemmen voor, 47 tegen en 4 onthoudingen.
- Het voorstel om de stemleeftijd op te trekken tot 21 jaar **wordt aangenomen** met 58 stemmen voor, 23 tegen en 5 onthoudingen.
- Het voorstel om stemrecht in te voeren vanaf 16 jaar en stemplicht op 21 jaar **wordt aangenomen** met 67 stemmen voor, 14 tegen en 5 onthoudingen.
- Het voorstel om een vak politiek op te nemen in het lessenpakket wordt **niet aangenomen** met 33 stemmen voor, 46 tegen en 7 onthoudingen.

Commentaar van de Brusselse politici

Carla Dejonghe, lid van het Brussels Parlement en voorzitter van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.- In Nederland is er alleen stemrecht. Om mensen naar het stembokje te lokken, worden er allerhande initiatieven genomen, soms de gekste eerst. In Rotterdam bijvoorbeeld waren bij de jongste verkiezingen sommige stembureaus open tot na middernacht en werden er speciale trams ingelegd waarin men kon stemmen. Wat denken jullie over degelijke praktijken?

Commentaar van de jonge parlementsleden

- Ik vind dat dit niet kan. Je moet zelf beslissen of je wil gaan stemmen of niet. Je hoeft niet gelokt te worden.
- Waarom niet? Je bent toch nog altijd vrij om op die tram te stappen om te gaan stemmen of niet!
- Ik ben voorstander van het Amerikaanse systeem. Je moet daar maanden op voorhand beslissen of je wil gaan stemmen. Op de verkiezingsdag zelf moet je vrijaf nemen. Je weet dan perfect waarvoor je stemt. Dat is niet het geval als mensen worden gelokt.

Stemming

- Het voorstel dat er stemmen geronseld mogen worden in geval van stemrecht wordt **niet aangenomen** met 6 stemmen voor, 66 tegen en 12 onthoudingen.

Commentaar van de Brusselse politici

Paul De Ridder, lid van het Brussels Parlement en van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.- Men zou kunnen zeggen: stemplicht is de logica zelf. Bij stemplicht gaan er echter heel wat mensen stemmen die dat tegen hun zin doen en dus een “foertstem” uitbrengen, met alle gevolgen van dien. Ik vind dat men de mensen vrij moet laten om te gaan stemmen, dan zijn ze zich daarvan veel beter bewust en dan worden er minder proteststemmen uitgebracht.

Een jong parlements lid.- Niet zozeer de verplichting is vervelend, wel de verplaatsing naar het stemlokaal. Waarom kan je niet thuis via de computer? Dat zou toch makkelijker zijn.

Paul De Ridder.- Wat dan met de vele ouderen die geen computer hebben en met de computeraanalfabeten? Die worden dan uitgesloten.

Een jong parlements lid.- Bij stemrecht gaan de grote partijen veel meer middelen kunnen inzetten om mensen te ronselen om voor hen te stemmen.

Paul De Ridder.- Het is omgekeerd. Grote partijen hebben meer “automatische” stemmen. Het zijn de grote partijen die meestal voor stemplicht zijn.

Een jong parlements lid.- Je kan toch blanco stemmen!

Paul De Ridder.- Daarmee kan de politiek heel weinig aanvangen.

Commentaar van andere jonge parlementsleden

- We krijgen onvoldoende informatie. Op het moment dat je moet stemmen, weet je niet voor wie je moet stemmen.
- Als je thuis via je computer stemt, heb je meer kans op fraude.
- **Een leraar reageert:** Technisch is het zeker mogelijk om per computer te stemmen. Je kan ook je belastingaangifte indienen via de computer. Een goede beveiliging bij het stemmen is dus perfect mogelijk.

Stemming

- Het voorstel om het stemmen met de computer van thuis uit mogelijk te maken wordt **aangenomen** met 46 stemmen voor, 31 tegen en 9 onthoudingen.

JONGEREN EN VEILIGHEID

De voorzitter.- Geweld in Brussel: de kranten staan er bol van. Hoe ervaren jullie dat zelf? Vinden jullie Brussel een veilige plaats om te wonen? Voelen meisjes zich onveiliger dan jongens in de stad? En wat kan er gebeuren om de veiligheid te verhogen?

Commentaar van de jonge parlementsleden

- Als meisje voel ik me niet echt veilig in sommige buurten in Brussel.
- De media overdrijven misschien, maar als meisje voel ik me in sommige wijken niet op mijn gemak. Jongens bedreigen je en maken seksuele allusies. Vanaf 10u 's avonds durf ik niet meer in bepaalde straten komen. In buurten waar veel politie komt, gaat het beter.
- De media overdrijven. Ze moeten correcte informatie brengen en de feiten niet opblazen. Toch durf ik ook zelf niet altijd alleen in Brussel rondlopen.
- Men zegt dat de media overdrijven, maar de feiten zijn de feiten. Er gebeuren nu eenmaal bepaalde zaken in Brussel. Je kan er niet omheen.
- **Repliek van Paul De Ridder:** De media brengen alleen wat opvalt, nooit dingen die normaal verlopen. Dat is nu eenmaal zo. Nu heerst er bijna een psychose bij niet-Brusselaars en daarbij spelen de media zeker een rol. Mensen laten zich gemakkelijk bang maken.
- Er is toch een trend naar meer misdadigheid.
- Men mag niet veralgemenen. Ik woon in Brussel en heb nog nooit angst gevoeld. Men kan ook op andere plaatsen in Vlaanderen problemen hebben.
- Iedereen moet wel oppassen en voorzichtig zijn in Brussel, zeker de meisjes. Je moet je laten vergezellen en bepaalde buurten vermijden.
- Het is toch een feit dat Brussel een groter gevoel van onveiligheid geeft dan pakweg Brugge. In Brussel zijn er meer bendes en is er meer armoede.
- Meer politie is geen oplossing.
- Meer politie op straat gaat het misdadeprobleem verplaatsen naar de kleinere straatjes. Ik loop als jongen overal in Brussel probleemloos rond maar ik begrijp dat sommigen zich niet op hun gemak voelen.

- Ik viseer niemand maar zelf heb ik al problemen gehad op de tram met Belgische oudere mannen.
- Meisjes moeten 's avonds niet alleen op straat rondlopen. Jongens zijn nu eenmaal jongens.
- Dat bewijst dat Brussel onveilig is.
- Meisjes moeten 's nachts gewoon niet op straat rondlopen, ook niet in Brugge. Ik wil niemand provoceren. Ik blijf gewoon thuis.
- Je kan ook overdag overvallen worden. Je moet zelf voor je veiligheid zorgen, bijvoorbeeld door niet alleen rond te lopen, maar altijd in groep.
- Sommige meisjes zijn uitdagend gekleed. Ze geven vaak de verkeerde signalen waarop jongens dan reageren.
- Die laatste opmerking is typisch voor een bepaalde houding bij sommige vrouwen: de slachtofferhouding. De politie strijdt al lang tegen die houding bij de vrouwen. Je moet als meisje toch in alle omstandigheden op straat kunnen komen, zonder angst te hebben voor om het even wat.
- Je kan je toch niet in alle omstandigheden door iemand laten vergezellen. Dat leidt tot minder vrijheid.
- Wie vindt dat het buiten onveilig is, blijft beter binnen.
- Dat is toch vreemd: dan maak je jezelf onvrij. Je beperkt je eigen vrijheid.
- Het is toch zielig dat je in je eigen stad niet meer naar buiten kunt wanneer je dat wil. Het is ver gekomen!
- Je mag het woord provocatie niet te snel in de mond nemen.
- Dus moeten de meisjes zich maar in lange gewaden hullen en thuis blijven? Dat kan toch niet de bedoeling zijn.
- Brussel is een grote stad: er komen dus meer incidenten voor.
- Als een meisje wordt nagefloten, is dat niet altijd slecht bedoeld. Het is vaak een compliment.
- Mijn zus woont in Brussel. Als zij wordt aangesproken of nagefloten, reageert ze vriendelijk maar kordaat.
- Zelf ben ik nooit provocerend gekleed. Toch word ik lastig gevallen.
- Je moet assertief zijn. Iemand die zich bang gedraagt, zal sneller worden aangevallen.
- De echte problemen situeren zich in de gevaarlijke buurten. In die buurten zijn er ook heel wat sociale problemen. Daaraan moet iets worden gedaan.
- Om tot een oplossing te komen, moet je eerst op zoek gaan naar de oorzaken van het veiligheidsprobleem.
- Het beeld van de man wordt hier erg vertekend weergegeven. Alle mannen worden afgeschilderd als macho's. Dat is niet zo.
- Niet alle mannen zijn slecht. Alleen heb ik problemen gehad met sommige mannen.
- Assertief gedrag helpt niet voor een meisje. Je wordt dan uitgescholden.
- De kern blijft: je moet bepaalde buurten gewoon vermijden.
- Het is toch niet normaal dat je bepaalde buurten vermijdt, zelfs als je er moet zijn!
- Waarom aan elke vrouw geen pepperspray geven?
- Dat is verboden in België.
- Een goed alternatief voor pepperspray is haarlak.

Commentaar van de politici

Fouad Ahidar, lid van het Brussels Parlement en van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.- Ik ben verbaasd over deze discussie. Je mag onveiligheid niet zwart/wit bekijken. De essentie is dat er in deze stad dagelijks mensen op een of andere manier worden

geagresseerd. En dat heeft dan niets te maken met allochtoon of autochtoon zijn. We zijn allemaal Brusselaars.

Wie zegt nog nooit een probleem te hebben gehad ... des te beter, maar dat belet niet dat er heel wat mensen wel al problemen hebben gehad. Zelf ben ik vandaag weer slachtoffer geworden van een dreigement omdat ik me negatief had uitgelaten over drugs in Brussel. Dat is helaas de realiteit die je niet mag ontkennen.

Ik ben bijzonder verontrust dat sommigen zeggen dat men in bepaalde wijken niet meer vrij kan rondlopen. We mogen die wijken niet aan het "crapuul" overlaten.

Zelf heb ik vroeger ook meisjes nagefloten. Dat is normaal. Maar ik heb nooit een meisje uitgescholden voor "salope". Vandaag worden heel veel meisjes, ook die met een hoofddoek, lastiggevallen.

De media geven alleen het slechte nieuws. Als wij in Sint-Jans-Molenbeek een feest organiseren met de hele buurt, dan is er geen pers te zien. De realiteit moet worden getoond, maar ze moeten ook de keerzijde van de medaille tonen: al die allochtonen die hard werken en zich aan de regels houden.

De onveiligheid kan niet worden ontkend. Kinderen van 13 - 14 jaar moeten in groep naar school: dat is toch niet meer normaal. We mogen echter niet in clichés vervallen; we moeten de clichés overstijgen.

Onlangs werden tien Marokkaanse meisjes tussen 10 en 17 jaar verkracht door een 22-jarige Marokkaanse jongen. De meisjes durfden het niet aan om klacht in te dienen uit angst voor hun familie. Zoiets kan vandaag toch niet meer! Tegen dergelijke houding moet worden gereageerd.

Dieven zijn er niet alleen bij de armen. Ook bij de rijken zijn er dieven. Niet alle allochtonen zijn dieven. Ook bij de autochtonen zijn er dieven. Thuis hebben wij waarden meegekregen. Ik heb nooit gestolen. Die waarden moeten we in ere blijven houden.

Paul De Ridder, lid van het Brussels Parlement en van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.- Je mag het niet normaal vinden dat je niet overal in Brussel probleemloos kunt rondlopen. Vroeger kon dit wel. Leg je daar niet bij neer. Jullie hebben het recht op veiligheid. Ik roep jullie op om altijd te reageren als je iets ziet dat niet door de beugel kan. We moeten ons meer bewust worden van wat er gebeurt. En dat heeft niets te maken met allochtoon of autochtoon zijn. De democratie is er voor iedereen. Dat is ook jullie verantwoordelijkheid.

Carla Dejonghe, lid van het Brussels Parlement en van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.- Een enquête bij de gebruikers van het openbaar vervoer in Brussel heeft uitgewezen dat vooral de hangjongeren een probleem vormen. De politiek heeft geprobeerd daar op in te spelen met concrete maatregelen: een betere bewegwijzering in de metrostations, metrostellen met wagons die goed op elkaar aansluiten, zodat je zichtbaar blijft voor je medepassagiers. Het zijn kleine ingrepen, maar alle beetjes helpen. Dus: alle suggesties zijn welkom.

Stemmingen

- Het voorstel dat er meer politie moet patrouilleren in gevaarlijke buurten **wordt aangenomen** met 44 stemmen voor, 26 tegen en 15 onthoudingen.
- Het voorstel dat men zichzelf moet beschermen door niet alleen rond te lopen in Brussel **wordt niet aangenomen** met 11 stemmen voor, 70 tegen en 4 onthoudingen.
- Het voorstel dat eerst de oorzaken van het veiligheidsprobleem moeten worden aangepakt om tot een oplossing te komen **wordt aangenomen** met 71 stemmen voor, 2 tegen en 1 onthouding
- Het voorstel dat de media voor een correcte berichtgeving over Brussel moeten zorgen **wordt aangenomen** met 53 stemmen voor, 10 tegen en 20 onthoudingen.
- Het voorstel dat meisjes zich beter moeten kunnen verdedigen door pepperspray te legaliseren **wordt niet aangenomen** met 24 stemmen voor, 58 tegen en 3 onthoudingen.
- Het voorstel dat jongens zich minder macho moeten gedragen **wordt aangenomen** met 45 stemmen voor, 18 tegen en 22 onthoudingen.

De voorzitter.- Ik dank jullie voor dit pittige maar constructieve debat.

* * *